

**Vadlīnijas darba ar jaunatni klātienē aktivitāšu organizēšanai
ārkārtējās situācijas laikā no 2021. gada 11. oktobra līdz 2022. gada 11.
janvārim**

Darba ar jaunatni klātienē aktivitāšu organizēšanā, t.sk., projektu ietvaros, ievēro Ministru kabineta 2021. gada 28. septembra noteikumu Nr. 662 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 662)¹ un Ministru kabineta 2021. gada 9. oktobra rīkojuma Nr. 720 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” (turpmāk – MK rīkojums Nr. 720) prasības².

Lai darbs ar jaunatni varētu pilnvērtīgi notikt klātienē un tas būtu droši īstenojams, aicinām vakcinēties gan darba ar jaunatni veicējus, gan jauniešus.

Saskaņā ar MK rīkojumu Nr. 720 ārkārtējās situācijas laikā darbā ar jaunatni klātienē aktivitātes, uz kurām nav attiecināmi citi šo noteikumu nosacījumi, īsteno epidemioloģiski drošā vidē, taču, ja nepieciešams krīzes atbalsts, aktivitātes var tikt organizētas epidemioloģiski nedrošā vidē, ja aktivitāšu organizācijā iesaistītajām personām, kas nonāk saskarē ar jauniešiem, ir vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts. Netiek rīkotas nometnes.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 662 klātienē aktivitātēs darbā ar jaunatni nodrošina, ka aktivitātes notiek pēc iepriekšēja pieraksta un iekštelpās katram dalībniekam ir nodrošināti ne mazāk kā 3 m² no publiski pieejamās platības, kā arī nodrošina telpu ventilāciju.

Ja telpā atrodas vairāk par vienu personu, jālieto sejas maskas.

Epidemioloģiski droša vide – telpa vai teritorija, publiska vai privāta pasākuma norises, pakalpojuma sniegšanas vai darba vieta, kurā atrodas tikai pilnībā vakcinētas vai pārslimojušas personas.

Epidemioloģiski nedroša vide – telpa vai teritorija, publiska vai privāta pasākuma norises, pakalpojuma sniegšanas vai darba vieta, kurā esošo personu vakcinācijas, pārslimošanas vai testēšanas fakts nav zināms vai kura neatbilst epidemioloģiski drošas vai daļēji drošas vides prasībām.

Īstenojot darba ar jaunatni klātienē aktivitātes, jāievēro MK noteikumu Nr. 662 2. daļu “Vispārējās epidemioloģiskās drošības prasības”.

¹ MK noteikumi Nr. 662: <https://m.likumi.lv/ta/id/326513-epidemiologiskas-drosibas-pasakumi-covid-19-infekcijas-izplatibas-ierobezosanai>

² Ministru kabineta rīkojums Nr. 720: <https://likumi.lv/ta/id/326729-par-arkartejas-situacijas-izsludinasanu>

Darba ar jaunatni veicēji, kā arī katra persona, piedaloties darba ar jaunatni aktivitātēs, ievēro vispārējās epidemioloģiskās drošības prasības un drošības protokolus vai rekomendācijas (tai skaitā informēšanas, kontaktu samazināšanas un distancēšanās, sejas masku lietošanas, telpu ventilēšanas un higiēnas pamatprincipus, kā arī izolācijas, mājas karantīnas un pašizolācijas nosacījumus) un novērš inficēšanās riskus apkārtējiem.

Aizliegts organizēt darba ar jaunatni aktivitātes, ja tiek veicināta cilvēku nekontrolēta drūzmēšanās (pulcēšanās), kā arī ja nav iespējams nodrošināt epidemioloģiskās drošības prasību ievērošanu, īpaši attiecībā uz distancēšanās, cilvēku skaita un vienai personai noteiktās minimālās platības prasības nodrošināšanu un kontroles organizēšanu.

Darba ar jaunatni veicēja pienākumi, organizējot aktivitātes Covid-19 pandēmijas laikā

1. Iekšējās kontroles sistēma epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai.

1.1. Darba ar jaunatni aktivitātes organizators izvērtē epidemioloģiskos riskus atbilstoši uzņēmuma specifikai un izstrādā dokumentētu iekšējās kontroles sistēmu epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai, skaidrā un viegli pārbaudāmā veidā norādot vismaz šādu informāciju un veicamos pasākumus:

- iekštelpu un teritorijas dalījums epidemioloģiski daļēji drošajā, drošajā vai nedrošajā vidē, vides nodrošināšanas un kontroles procedūras;
- divu metru distancēšanās iespēju izvērtējums, analizējot riska zonas un pasākumus fiziskās distancēšanās kontrolei, lai novērstu pastiprinātu cilvēku pulcēšanos (drūzmēšanos);
- pakalpojuma sniegšanas vai pasākuma norises laiks;
- cilvēku plūsmas un drūzmēšanās risku novērtējums un pasākumi to novēršanai;
- pakalpojuma sniegšanā, pasākuma norisē un darbā iesaistīto personu skaits, derīgu sadarbspējīgu sertifikātu esība un procedūras to kontrolei;
- aprēķini par maksimāli pieļaujamo cilvēku skaitu, kas vienlaikus var atrasties telpā vai vietā, ievērojot šajos noteikumos minētos nosacījumus. Aprēķinot maksimāli pieļaujamo cilvēku skaitu savstarpēji savienotās telpās kopējais skaits nepārsniedz katrā atsevišķā telpā vai vietā pieļaujamā cilvēku skaita summu;
- pasākumi precīza cilvēku skaita kontrolei, kuri vienlaikus atrodas telpā vai vietā;
- ventilācijas un gaisa kvalitātes kontroles pasākumi;
- ziņas par personu (vārds (vārdi), uzvārds un kontaktinformācija), kas atbildīga par epidemioloģiskās drošības pasākumu un drošības protokolu vai vadlīniju ievērošanu, ja tādas ir izstrādātas attiecīgajā jomā, kā arī par iekšējās kontroles sistēmu epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai.

1.2. Darba ar jaunatni pakalpojuma sniedzējs vai darba devējs norīko personu, kas atbildīga par epidemioloģiskās drošības prasību ievērošanu, kā arī iekšējās kontroles sistēmu

epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai. Atbildīgā persona nodrošina epidemioloģiskās drošības pasākumu ieviešanu un to ievērošanas uzraudzību darba ar jaunatni pakalpojuma sniegšanas vietā (izņemot pakalpojumus, kas tiek sniegti bez personāla), pasākuma norises vietā vai darba vietā un pēc uzraudzības un kontroles iestādes amatpersonas pieprasījuma sniedz tai nepieciešamo informāciju par epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanu:

- uzrāda iekšējās kontroles sistēmas dokumentāciju par īstenotajiem epidemioloģiskās drošības pasākumiem;
- uzrāda dokumentus (piemēram, būvju kadastrālās uzmērīšanas lietu), kas dod iespēju pārliecināties par publiski pieejamo iekštelpu vai teritoriju platību, ja tādas ir;
- objektīvi pārbaudāmā veidā identificē un norāda kontroles laikā esošo apmeklētāju skaitu.

1.3. Par epidemioloģiskās drošības prasību ievērošanu atbildīgā persona nodrošina pakalpojuma sniedzējiem un saņēmējiem, darbiniekiem un citām personām, kas atrodas pakalpojuma sniegšanas vietā, tai skaitā izglītojamiem un viņu likumiskajiem pārstāvjiem, pieejamu un saprotamu informāciju par epidemioloģiskās drošības prasību ieviešanas un izpildes kārtību. Minēto informāciju ievieto arī pakalpojuma sniedzēja, iestādes vai dibinātāja tīmekļvietnē, ja tāda ir.

2. Informēšana

2.1. Pirms aktivitātes publiski, kā arī pieteikuma anketā, informēt dalībniekus par aktivitātes īstenošanas noteikumiem un par personas datu apstrādi aktivitātes organizēšanas nolūkos un Covid-19 kontekstā. Aizpildot pieteikuma anketu, dalībnieks apliecina, ka piekrīt esošajiem noteikumiem. Piemēram, ka aktivitāte ir paredzēta tikai dalībniekiem ar sadarbspējīgiem Covid-19 sertifikātiem, kas būs jāuzrāda atbildīgajai personai ierodoties uz aktivitāti, ka aktivitāti neapmeklēs, ja ir akūtu elpceļu infekcijas slimības pazīmes, kā arī, ja personai ir noteikts pienākums ievērot pašizolāciju, mājas karantīnu vai stingras izolācijas nosacījumus;

2.2. Pie ieejām labi redzamajā vietā latviešu valodā un vismaz vienā svešvalodā (angļu vai krievu valodā) vai izmantojot piktogrammas jāizvieto vismaz šādu informāciju:

- cilvēku skaits, kas vienlaikus var atrasties pakalpojuma sniegšanas vai pasākuma norises vietā, ja pakalpojuma sniedzējam vai pasākuma organizatoram jāievēro cilvēku skaita ierobežojums;
- brīdinājums, ka attiecīgajā vietā nedrīkst atrasties personas, kurām noteikta pašizolācija, mājas karantīna vai izolācija vai kurām ir elpceļu infekcijas slimības pazīmes;
- brīdinājums par divu metru distances ievērošanu, kā arī par citiem distancēšanās nosacījumiem, ja tādi ir noteikti;
- brīdinājums par pienākumu lietot sejas maskas, kā arī norāde par sejas maskas pareizu lietošanu;
- apliecinājums par pakalpojuma epidemioloģisko drošību, norādot, vai pakalpojums tiek sniegts epidemioloģiski drošā vai epidemioloģiski nedrošā vidē;

2.3. Pirms aktivitātes pārrunāt ar dalībniekiem higiēnas un distancēšanas prasību ievērošanu, t.sk. sejas masku pareizas lietošanas [pamatprincipus](#).

3. Distancēšana

3.1. Lai nodrošinātu distancēšanos jāveic vismaz šādus piesardzības pasākumus:

- nodrošināt, lai tiktu ievērota divu metru fiziska distance savstarpēji starp darbiniekiem, starp darbiniekiem un apmeklētājiem, kā arī starp individuāliem apmeklētājiem vai dažādu mājsaimniecību locekļiem;
- organizēt un kontrolēt cilvēku plūsmu, lai novērstu drūzmēšanos telpās, it īpaši pie ieejām un izejām, tām piegulošajā iekštelpā un ārtelpā, un vietās, kur notiek vai prognozējami var notikt pastiprināta cilvēku pulcēšanās, kā arī laikā, kad tā var notikt (piemēram, pārtraukumos, maksimumstundās, pirms vai pēc pasākuma);
- nepieļaut dažādu cilvēku grupu savstarpējo sastapšanos, ja darbs tiek organizēts grupās vai ja pakalpojuma sniedzējs vai pasākuma organizators sniedz pakalpojumu, cilvēkiem pulcējoties grupās.

3.2. Ieteicams iespēju robežās iezīmēt vietas divu metru distancēšanai vietās, kurās iespējama dalībnieku drūzmēšanās, piemēram, nodrošinot ēdināšanu vai pie tualetes telpām, ģērbtuvēm, ieejas/izejas u.c;

3.3. Aktivitāti plāno tā, lai iespējami mazinātu personu drūzmēšanos un pulcēšanos pirms un pēc tās.

4. Higiēna

4.1. Lai nodrošinātu higiēnas prasību ievērošanu, veic vismaz šādus piesardzības pasākumus:

- roku higiēnai nodrošina siltu ūdeni, šķidrās ziepes un roku susināšanas līdzekļus vai spirtu saturošus roku dezinfekcijas līdzekļus (kas satur vismaz 70 % etanola);
- nodrošina, ka darba ar jaunatni veicēji un dalībnieki lieto tikai personīgos vai vienreizlietojamus rakstāmpiederumus u.c. inventāru, novēršot iespēju, ka tie tiek nodoti no vienas personas citai;
- izvērtē nepieciešamību piedāvāt dalībniekiem kopīgi lietojamu tehnisko ierīču izmantošanu (skārienjūtīgie ekrāni, datori, to tastatūras un peles u.tml.). Ja darba ar jaunatni veicējs piedāvā dalībniekiem iespēju izmantot šādas ierīces, dalībniekiem nodrošina iespēju pirms to lietošanas dezinficēt rokas vai arī nodrošina šo ierīču regulāru dezinfekciju (vismaz 3-5 reizes dienā, ja iespējams – pēc katras lietošanas reizes) ar šīm ierīcēm piemērotiem dezinfekcijas līdzekļiem
- veic regulāru telpu un virsmu, tai skaitā inventāra un darba aprīkojuma, [tīrīšanu un dezinfekciju](#), īpašu uzmanību pievēršot virsmām un priekšmetiem, ar kuriem cilvēki bieži saskaras (piemēram, durvju rokturi, galdu virsmas, krēslu roku balsti, virsmas tualetēs, krāni);

4.2. Ieteicams izvietot telpās, tai skaitā tualetes telpās, skaidri salasāmu un saprotamu informāciju ar atgādinājumu par higiēnas prasību ievērošanu (informācija var tikt nodota arī dažādu vizuālu risinājumu, piemēram, infografikas, piktogrammas u.c. formātā):

- bieži un rūpīgi mazgājiet rokas ar ūdeni un ziepēm, īpaši pēc sabiedrisko vietu apmeklēšanas, pirms ēšanas, pirms pieskaršanās sejai, pēc tualetes apmeklējuma;
- ja nav iespējams nomazgāt rokas – dezinficējiet rokas ar spirtu saturošiem roku dezinfekcijas līdzekļiem;

- atcerieties, ka skārienjutīgās ierīces, piemēram, telefonu virsmas var būt piesārņotas ar vīrusiem un baktērijām, tādēļ nepieciešams tās regulāri tīrīt, izmantojot spirtu saturošus dezinfekcijas līdzekļus;
- nepieskarieties sejai (acīm, degunam un mutei) ar nemazgātām rokām;
- klepošana vai šķaudišana saliektā elkonī vai vienreizējās lietošanas salvetē (respiratorā higiēna).

5. Telpu ventilēšana

5.1. Nodrošina ventilāciju ar mehāniskās ventilācijas sistēmu vai dabīgo ventilāciju, lai oglekļa dioksīda (CO₂) līmenis nepārsniedz 1 000 ppm, un atbilstoši iespējām veic nepārtrauktu vai regulāru gaisa kvalitātes kontroli, bet, ja tas nav iespējams, vismaz 15 minūtes astronomiskās stundas ietvaros nodrošina svaiga gaisa pieplūdi telpai.

6. Rīcība, ja konstatēts Covid-19 saslimšanas gadījums

6.1. Ja darba ar jaunatni veicējam, veicot darba pienākumus, parādās akūtas elpceļu infekcijas slimības pazīmes (drudzis, klepus, elpas trūkums), darba ar jaunatni veicēja pienākums ir pārtraukt darba pienākumu veikšanu, informēt vadību par situāciju, doties mājās un sazināties ar ģimenes ārstu. Ieteikumi iestādei vai uzņēmumam SPKC mājas lapā: <https://www.spkc.gov.lv/lv/media/4735/download>;

6.2. Ja jaunietim parādās akūtas elpceļu infekcijas slimības pazīmes (iesnas, klepus, rīkles iekaisums, paaugstināta ķermeņa temperatūra, elpošanas traucējumi), norises vietā izolē jaunieti atsevišķā telpā/ vietā; ja jaunietis ir nepilngadīgs, jāsaazinās ar viņa vecākiem (likumiskie pārstāvji), kuri nekavējoties ierodas pēc jaunieša; jaunietis lieto sejas masku, pārvietojoties uz izolācijas telpu/vietu, ja nepieciešams doties uz koplietošanas tualetes telpu, kā arī atstājot norises vietu, ierodoties vecākiem (likumiskajiem pārstāvjiem) (ja attiecināms). Jāsaazinās ar ģimenes ārstu;

6.3. Ja akūtas elpceļu infekcijas pazīmes konstatētas kaut vienam jaunietim vai darba ar jaunatni veicējam un ir radušās aizdomas par grupveida saslimšanu ar Covid-19, izolē saslimušos, sazinās ar nepilngadīgu jauniešu vecākiem (likumiskajiem pārstāvjiem) (ja attiecināms) un nodrošina informācijas sniegšanu telefoniski SPKC attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologam. Kontakti saziņai: <https://www.spkc.gov.lv/lv/filiales>;

6.4. Saņemot informāciju par Covid-19 gadījumu dalībniekam (darba ar jaunatni veicējam vai jaunietim) (no paša dalībnieka vai SPKC epidemiologa), atbildīgā persona nekavējoties organizē papildu Covid-19 izplatīšanās ierobežošanas pasākumus, apzinot kontaktpersonas, kas atbilst šādiem kritērijiem:

6.4.1. Par kontaktpersonu tiek atzīta persona, kurai saslimušā dalībnieka atrašanās laikā aktivitātes norises vietā, ka arī divas dienas pirms viņa saslimšanas (vai infekcijas laboratoriskās konstatēšanas):

6.4.1.1. bijis personīgs kontakts ar Covid-19 inficēto personu ne tālāk kā divu metru attālumā un ilgāk par 15 minūtēm;

6.4.1.2. bijis fizisks kontakts ar Covid-19 inficēto personu (piem., sarokošanās, apskāviens);

6.4.1.3. bijis neaizsargāts tiešs kontakts ar Covid-19 inficētās personas inficētajiem izdalījumiem (piemēram, uzklepots);

6.4.1.4. kura atradusies slēgtā vidē (piemēram, darba telpā, koplietošanas vai sanāksmju telpā, uzgaidāmajā telpā utt.) kopā ar Covid-19 inficēto personu ilgāk par 15 minūtēm;

6.4.2. sadarbībā ar SPKC epidemiologu precizē kontaktpersonu loku, sagatavo un nosūta kontaktpersonu sarakstu SPKC epidemiologam, norādot to vārdus, uzvārdus, personas kodus, tālruņu numurus un pēdējo kontakta dienu. Informācija par kontaktpersonu ziņošanu: <https://www.spkc.gov.lv/lv/kontaktpersonu-zinosana>;

6.5. Ja tiks konstatēts Covid-19 infekcijas gadījums, kas būs saistīts ar konkrēto darba ar jaunatni norises vietu, SPKC epidemiologi noteiks īpašus pretepidēmijas pasākumus atbilstoši konkrētajai situācijai un sniegs individuālas rekomendācijas atbildīgajiem.

Darba ar jaunatni veicēji var noteikt citus papildu drošības pasākumus, ja tas veicina drošu darba ar jaunatni aktivitāšu īstenošanu.

IZM komunikācija

Svarīgu izmaiņu gadījumā darba ar jaunatni veicēji tiek informēti par izmaiņām attiecībā uz darba ar jaunatni īstenošanu saistībā ar Covid-19 ierobežojumiem. Informācija tiek izplatīta primāri izsūtot e-pastu no: jaunatneslietas@izm.gov.lv un Jaunatnes lietas *Facebook* lapā.

Noderīgi

Mobilā lietotne “Apturi Covid” - kontaktpersonu noteikšanai un informēšanai Latvijā: <https://www.apturicovid.lv>

Mobilā lietotne "Covid-19 Verify" digitālo Covid-19 sertifikātu pārbaudei jeb QR kodu skenēšanai.

Sertifikāta derīgumu iespējams pārbaudīt arī vietnē covid19sertifikats.lv, nospiežot pogu "Verificēt sertifikātu".

Svarīgas saites:

<https://www.vm.gov.lv/lv>

<https://covid19.gov.lv/>

<https://www.spkc.gov.lv/lv>

<https://manavakcina.lv/>

<https://covid19sertifikats.lv/>